

A Lépésről lépésre nevelési program dimenziói magyarországi és romániai viszonylatban

Habinyák Erzsébet

habinyakerzsebet@gmail.com

“Oktatás és Társadalom” Neveléstudományi Doktori Iskola, Pécs

Miért épp Lépésről lépésre program?

Azok az óvodák, amelyek Lépésről lépésre programmal dolgoznak Magyarországon egy olyan teljes körű anyagból dolgozhatnak, amely útmutatást biztosít a program leírásáról, a tevékenységek, valamint az óvodai élet megszervezéséről. Deliné Fráter Katalin szerkesztésében 1997-ben Hajdúböszörményben kiadott Lépésről lépésre Óvodafejlesztő program című kiadványa rendszerszerűen felépítve tartalmazza a program alapkoncepcióját, gyermek és óvodaképet valamint a tevékenységközpontok rendszerét. Ez nagyban segíti az óvodapedagógusok munkáját, hiszen a magyar oktatási rendszer alpilléreire építve új utat nyit meg. Ajánlani tudom azoknak az oktatási szakembereknek is, akik nem ezt a programot követik, hiszen más szemszögből közelíti meg az óvodai nevelést. Romániában a Step by step programmal dolgozó óvodapedagógusok más kézikönyvet használnak, az eredeti Cirsten A. and others, Creating Child Centered Classroom 3-5 years román nyelvű fordítását, amely 1999-ben látott napvilágot. Már a könyv címe is előrevetíti azt, hogy ez nem a román oktatási rendszernek megfelelően van felépítve, mivel az óvodai életkor 3-6 éves kor között van, sőt 2012-ig 3-7 éves kor között jártak óvodába a gyermekek.

Nemzetközi vonatkozásban főként amerikai kiadványokat találunk, amelyek hozzájárultak a program kidolgozásához. Beaty J., Skills for preschool teachers, Carol S. Lidz, Early childhood assessment, Dodge, D.T. & Colker L.J. The creative curriculum for early childhood, Wadsworth, B.J., Piaget's theory of cognitive development.

Több óvodai program ötvözése

- Lépésről lépésre Óvodai Program** megtanított minket arra, hogy mennyire fontos az:
  - Individualizáló nevelés**, az egyéni intenzív képességfejlesztés, amely mindig csak az egy gyermek aktuális képességéhez igazodik. Mindez megkívánja tőlünk az egyénre szabott differenciált bánásmódot.
  - Családi bevonás**
    - A program erősíti azt a tényt, hogy a család a legerőteljesebb hatás a gyermek életében.
    - A szülők aktív bekapcsolása az óvodai életbe /nyitott óvoda
    - Óvodáskor előtti program Baba – Mama klub

Az óvodából az iskolába való átmenet segítése
 Forrás: <https://www.slideserve.com/derica/az-vod-b-l-az-iskol-ba-val-tmenet-seg-t-se>

Pedagógiai Program – Pósa Utcai Óvoda Debrecen

BEVEZETŐ

Pedagógiai programunk keretét a

a Lépésről-lépésre Óvodai Program adja, melynek magyarországi adaptációs fejlesztőmunkájában részt vettünk.

Az óvodapedagógusok befolyásoló szerepe, modell- és mintaadása, nevelőmunkája mellett, szeretetteljes, családi légkörű óvodánk biztosítja:

- a gyermekek eltérő szükségleteire, képességeire épülő,
- a családi nevelést kiegészítő szocializációnak,
- a tevékenységek rendszerének,
- a szülők bevonásának,
- az inkluzív nevelésnek – integrációnak megvalósítását, a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, nemzetiségi óvodai nevelést igénylő gyermekek integrált nevelését,
- migráns gyerekek multikulturális nevelését,
- a sajátos nevelési igényű gyermekek segítségét, fejlődésének támogatását ép gyermekek között.

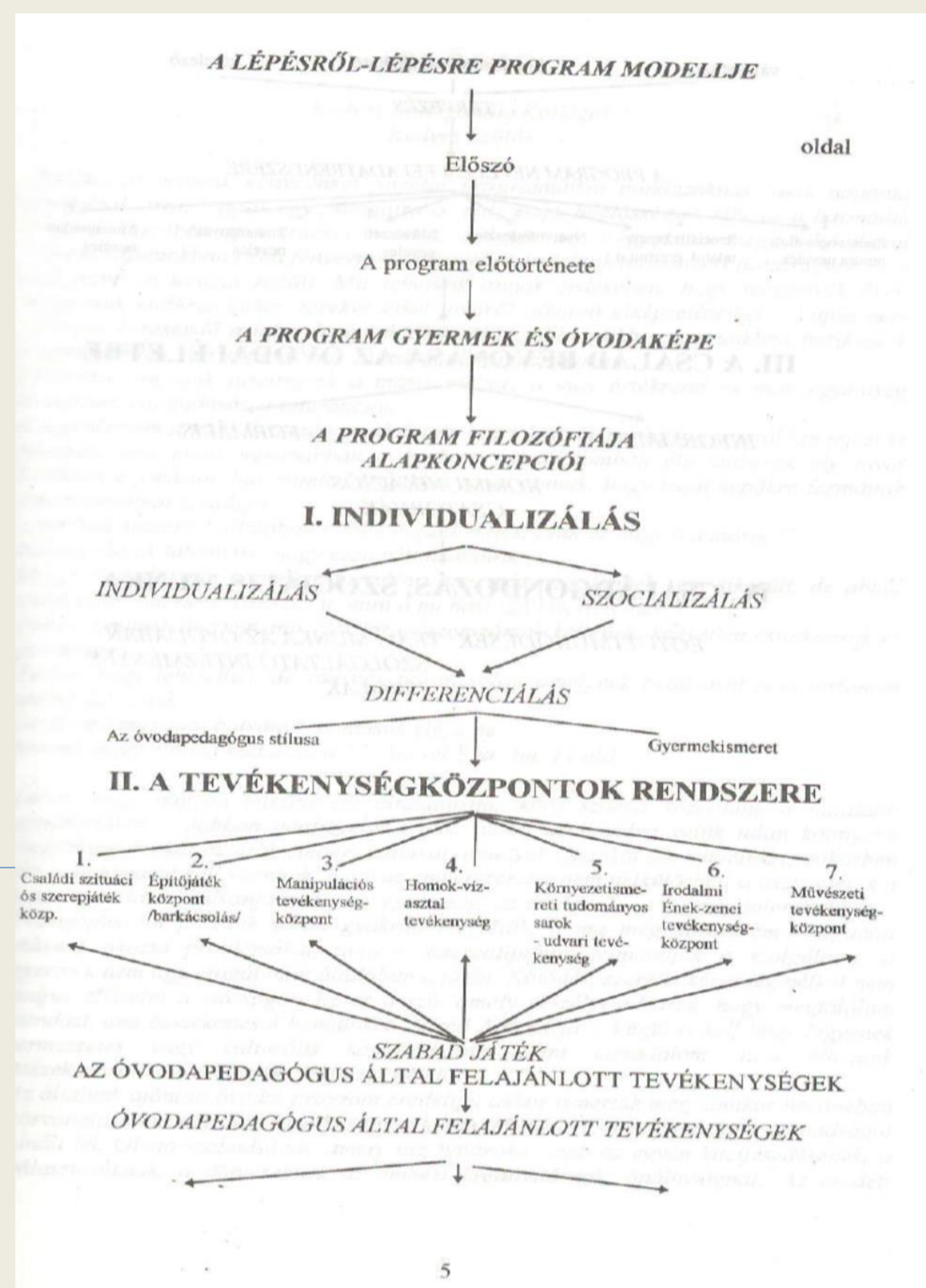
Jó szívvel és felelősséggel ajánljuk azoknak az óvodapedagógusoknak és szülőknek, akik bíznak a gyermekek önálló fejlődésében, a személyiség kibontakozásában, de azt vallják, hogy mindehhez szükséges az elhivatott, a gyermekek tiszteletét, értő és ismerő óvodapedagógus tudatos hatása, a nevelés.

A Debreceni Pósa Utcai Óvoda Pedagógiai Programja
 Forrás: <http://docplayer.hu/1952489-A-posa-utcai-ovoda-pedagogiai-programja.html>

Lépésről lépésre, avagy Step by step alternatív óvodai programról

A Lépésről lépésre programot az 1990-es évek elején Open Society Institute irányításával amerikai fejlődés és neveléslélektannal foglalkozó pszichológusok, neveléstudományi szakemberek és pedagógusok a múlt század elején kibontakozó reformpedagógiák és a legújabb kutatások eredményeire alapozva dolgozták ki. A program alkotói azokból a reformpedagógiai szellemi előzményekből merítettek, amelyek a személyiség egységére, a világ és a vele kapcsolatos ismeretek komplexitására, oszthatatlanságára, és az egyén általi kreatív birtokbavételére, ésszerű korlátokkal, nyitott, természetes nevelésre helyezték a hangsúlyt, kiindulópontot jelentettek és jelentenek a konzervatív, ismeretek felhalmozását előtérbe helyező oktatással szemben: Rousseau, Pestalozzi, Froebel, Freinet, Montessori, Dewey, J. M. Hunt, Vigotsky, J. Bruner, Kaminsky, Piaget elméleti munkáit használták fel, valamint a mai "British Infant School" példáját a modell felépítésének alapjaihoz

Forrás: Deliné Fráter Katalin, Lépésről lépésre Óvodafejlesztő program, Hajdúböszörmény, 1997, p.5

Az úvodák működése

Magyarországon az óvoda nevelőtestülete elkészíti pedagógiai programját: vagy átvész és adaptál egy kész pedagógiai programot, vagy saját pedagógiai programot készít, amelynek meg kell felelnie az Alapprogramban foglaltaknak. Az Alapprogram és az azzal összhangban lévő óvodai pedagógiai programok egymásra épülő, szakmailag összehangolt rendszere a biztosíték arra, hogy az egyes intézmények szakmai önállósága, az óvodai nevelés sokszínűsége mellett érvényesüljenek azok az általános szakmai igények, amelyeket az óvodai neveléssel szemben a társadalom a gyermek harmonikus fejlődése.

Romániában az Óvodai Nevelési-Oktatási Tevékenységek Tanterve központi, keret jellegű, az ország minden óvodájára érvényes dokumentum. Nem tartalmazza a csoportok szintjére (kis-közép- és nagycsoport) lebontott terveket, így kíván teret engedni a helyi szintű döntéseknek. A központilag jóváhagyott, általános Tanterv alapján készülhetnek el a sajátos, az adott gyermekközösség konkrét szükségleteit figyelembe vevő helyi tantervek, amelyek tartalmazzák a csoportszintű követelményeket, a konkrétabb, csoportokhoz igazított tartalmakat, az egyes csoportokban a kötelező és választható tevékenységeket és az óratervet.

Saját forrás: Nagyvárdi Lépésről lépésre programmal működő óvoda és iskola

Felhasznált irodalom

- Bakonyi Anna (1995). *Irányzatok, alternatívitás az óvodai nevelés területén*, Tárogató Képző Budapest,
- Bodoni Ágnes (2012). *Reformpedagógia*, Ábel Kiadó Kolozsvár,
- Deliné Fráter Katalin (1997) *Lépésről lépésre Óvodafejlesztő program*, Hajdúböszörmény
- Harry Morgan, (2011). *Early Childhood Education: History, Theory, and Practice*, Rowman & Littlefield Publishers
- James, A., James, A. (2008). *Key concepts in childhood studies*. London: Sage Publications
- Kozma Tamás (2012) *Oktatáspolitikai*
- Kozma Tamás (2006) *Az összehasonlító neveléstudomány alapjai*. Új Mandátum, Budapest

- Zágon Bertalané *Lépésről lépésre program bemutatása*
<https://docplayer.hu/18741893-Zagon-bertalanne-letesrol-letesre-program-bemutatasa.html>
- O'Dwyer T., (1995) *Pre-school education in the European Union : current thinking and provision / European Commission*. In: Studies / Education, Training, Youth ; no. 6.
- Teaching and Learning in Early Childhood Education and Care https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/teaching-and-learning-early-childhood-education-and-care-1_en
<https://scoia.gimnazialavinatori.files.wordpress.com/2014/01/programa-activitatilor-instructiv-educative-in-gradinita-de-copii.pdf>